

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการอภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเพื่อการค้นคว้าแบบอิสระเพื่อศึกษาประสิทธิผลของการใช้แนวปฏิบัติการพยาบาลทางคลินิกสำหรับการให้ความรู้เพื่อลดความวิตกกังวลในผู้ป่วยสูงอายุก่อนเข้ารับการผ่าตัดใหญ่ โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ ระหว่างเดือนพฤษภาคม ถึงเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2557 ผลของการศึกษาได้นำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยายตามลำดับดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเปรียบเทียบสัดส่วนของผู้ป่วยสูงอายุที่มีระดับความวิตกกังวลก่อนผ่าตัดใหญ่ในระดับต่างๆ ระหว่างก่อนและหลังการใช้แนวปฏิบัติการพยาบาลทางคลินิกสำหรับการให้ความรู้เพื่อลดความวิตกกังวลในผู้ป่วยสูงอายุก่อนเข้ารับการผ่าตัดใหญ่ โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่

ส่วนที่ 3 ข้อมูลความพึงพอใจของผู้ป่วยสูงอายุก่อนผ่าตัดใหญ่ต่อการได้รับความรู้ตามแนวปฏิบัติการพยาบาลทางคลินิกสำหรับการให้ความรู้เพื่อลดความวิตกกังวลของผู้สูงอายุก่อนผ่าตัดใหญ่ โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่

ส่วนที่ 4 ข้อมูลความพึงพอใจของพยาบาลห้องผ่าตัดต่อการใช้แนวปฏิบัติการพยาบาลทางคลินิกสำหรับการให้ความรู้เพื่อลดความวิตกกังวลของผู้สูงอายุก่อนผ่าตัดใหญ่ โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่

Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษานี้เป็นผู้ป่วยสูงอายุที่มีพยาธิสภาพในระบบอวัยวะสืบพันธุ์ เพศหญิงที่เข้ารับการรักษาด้วยการผ่าตัด ในระยะก่อนผ่าตัด จำนวน 30 ราย โดยกลุ่มตัวอย่างมีอายุระหว่าง 60-86 ปี ($\bar{X}$ = 67.93 ปี SD. = 7.02) ร้อยละ 66.67 มีสถานภาพสมรสคู่ ร้อยละ 40.00 มีระดับการศึกษาประถมศึกษา ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1

จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ป่วยสูงอายุ จำแนกตาม อายุ สถานภาพสมรส และระดับการศึกษา (n=30)

ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน	ร้อยละ
อายุ (ปี)		
60-65	11	36.67
66-70	10	33.33
71-75	3	10.00
76-80	3	10.00
> 80	3	10.00
range 60-86 ปี $\bar{X}$ (S.D.) 67.93 (7.02)		
สถานภาพสมรส		
คู่	20	66.67
หย่า	1	3.33
หม้าย	9	30.00
ระดับการศึกษา		
ไม่ได้รับการศึกษา	8	26.67
ประถมศึกษา	12	40.00
มัธยมศึกษา	2	6.67
ปริญญาตรี	8	26.66

กลุ่มตัวอย่างไม่ได้ประกอบอาชีพในปัจจุบัน ร้อยละ 63.33 กลุ่มตัวอย่างหนึ่งในสาม (ร้อยละ 33.33) มีรายได้อยู่ในช่วง 2,501-5,000 บาทต่อเดือน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ (ร้อยละ 96.67) มีรายได้เพียงพอ ส่วนสิทธิการรักษาของกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 30.00 ใช้สิทธิหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2

จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ จำแนกตามอาชีพ รายได้ตนเองต่อเดือน ความเพียงพอของรายได้ และสิทธิการรักษา (n=30)

ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน	ร้อยละ
อาชีพปัจจุบัน		
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	19	63.33
คนชรา	10	52.63
ข้าราชการบำนาญ	5	26.32
แม่บ้าน	4	21.05
ประกอบอาชีพ	11	36.67
ค้าขาย	9	81.82
รับจ้าง	2	18.18
รายได้ตนเองต่อเดือน (บาท)		
< 2,500	5	16.67
2,501-5,000	10	33.33
5,001-7,500	2	6.67
7,501-10,000	8	26.66
> 10,000	5	16.67
ความเพียงพอของรายได้		
เพียงพอ	29	96.67
ไม่เพียงพอ	1	3.33
สิทธิการรักษา		
บัตรประกันสุขภาพ	9	30.00

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน	ร้อยละ
ชำระเงินเอง	5	16.67
ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	16	53.33

กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่เข้ารับการผ่าตัดมีโรคประจำตัว ร้อยละ 60.00 โดยโรคประจำตัวที่พบเป็นอันดับหนึ่ง คือ โรคความดันโลหิตสูง ร้อยละ 43.75 รองลงมา คือ โรคไขมันในเลือดสูง ร้อยละ 25.00 ส่วนวันที่กลุ่มตัวอย่างมานอนโรงพยาบาลเพื่อรอผ่าตัดพบว่า ร้อยละ 50 มานอนรอเพื่อเข้าห้องผ่าตัด จำนวน 2 วัน ส่วนระยะเวลาที่ใช้ในการผ่าตัดและระยะเวลาที่ต้องได้รับยาระงับความรู้สึกของกลุ่มตัวอย่างพบว่า กลุ่มตัวอย่างเกือบครึ่ง (ร้อยละ 46.67) ใช้เวลา 1-2 ชั่วโมง อย่างละเท่าๆ กัน

ตารางที่ 3

จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ จำแนกตามโรคและการรักษา (n=30)

โรคและการรักษา	จำนวน	ร้อยละ
โรคประจำตัว		
ไม่มีโรคประจำตัว	12	40.00
มีโรคประจำตัว ^a	18	60.00
ความดันโลหิตสูง	14	43.75
ไขมันในเลือดสูง	8	25.00
ไทรอยด์	3	9.36
ภูมิแพ้	2	6.25
เบาหวาน	2	6.25
หอบหืด	1	3.13
หมอนรองกระดูกสันหลังเสื่อม	1	3.13
มะเร็งเต้านม	1	3.13

ตารางที่ 3 (ต่อ)

โรคและการรักษา	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนวันที่รับไว้เพื่อรอการผ่าตัด (วัน)		
1	6	20.00
2	15	50.00
3	3	10.00
4	3	10.00
> 5	3	10.00
ระยะเวลาที่ใช้ผ่าตัด (ชั่วโมง)		
1-2	14	46.67
3-4	5	16.67
5-6	7	23.33
> 6	4	13.33
ระยะเวลาที่ใช้ในการได้รับยาระงับความรู้สึก		
1-2	14	46.67
3-4	5	16.67
5-6	7	23.33
> 6	4	13.33

หมายเหตุ. ¹ สามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved

กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุที่เข้ารับการผ่าตัดได้รับการวินิจฉัยโรคมะเร็งของระบบสืบพันธุ์สตรี ร้อยละ 53.33 ส่วนการผ่าตัดที่กลุ่มตัวอย่างได้รับ ร้อยละ 46.66 เป็นการผ่าตัดผ่านทางช่องท้อง และการผ่าตัดทางช่องคลอด ร้อยละ 46.66 เท่ากัน สำหรับการวินิจฉัยโรคหลังผ่าตัด ร้อยละ 53.33 เป็นมะเร็งของระบบสืบพันธุ์สตรี ดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4

จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ จำแนกตามการวินิจฉัยโรคก่อนการผ่าตัดและวิธีการผ่าตัด และการวินิจฉัยโรคหลังผ่าตัด (n=30)

การวินิจฉัยโรค	จำนวน	ร้อยละ
การวินิจฉัยโรคก่อนการผ่าตัด		
มะเร็งของระบบสืบพันธุ์สตรี	16	53.33
Pelvic Organ Prolapse	14	46.67
วิธีการผ่าตัด		
ผ่าตัดผ่านทางช่องท้อง	14	46.66
ผ่าตัดทางช่องคลอด	14	46.66
เลาะต่อมน้ำเหลืองบริเวณขาหนีบทั้งสองข้าง	2	6.68
การวินิจฉัยโรคหลังผ่าตัด		
มะเร็งของระบบสืบพันธุ์สตรี	16	53.33
Pelvic Organ Prolapse	14	46.67

กลุ่มตัวอย่างพยาบาลห้องผ่าตัดมีอายุระหว่าง 22-48 ปี โดยกลุ่มตัวอย่างมากกว่าครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 55.56) มีอายุน้อยกว่า 30 ปี และร้อยละ 66.67 เป็นพยาบาลระดับปฏิบัติการ และมีระดับการศึกษาปริญญาตรีทุกคน (ร้อยละ 100) ระยะเวลาในการทำงานพบว่ากลุ่มตัวอย่างประมาณครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 55.56) มีประสบการณ์การทำงานห้องผ่าตัด 1-9 ปี ดังแสดง ในตารางที่ 5

ตารางที่ 5

จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างพยาบาลห้องผ่าตัดจำแนกตาม อายุ ตำแหน่งทางการพยาบาล ระดับการศึกษา ระยะเวลาการทำงานพยาบาล และระยะเวลาในการทำงานห้องผ่าตัด (n=9)

ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน	ร้อยละ
อายุ (ปี) (range 22-48 ปี)		
< 30	5	55.56
30-39	1	11.11
40-49	3	33.33
ตำแหน่งทางการพยาบาล		
ปฏิบัติการ	6	66.67
ชำนาญการ	3	33.33
ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	9	100.00
ระยะเวลาในการทำงานพยาบาล (ปี) (range 2-25 ปี)		
1-9	5	55.56
10-19	1	11.11
20-29	3	33.33
ระยะเวลาในการทำงานพยาบาลห้องผ่าตัด		
1-9	5	55.56
10-19	1	11.11
20-29	3	33.33

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเปรียบเทียบสัดส่วนของผู้สูงอายุที่มีระดับความวิตกกังวลก่อนผ่าตัดใหญ่ในระดับต่างๆ ระหว่างก่อนและหลังการให้ความรู้เพื่อลดความวิตกกังวลตามแนวปฏิบัติการพยาบาลทางคลินิก

ผลการเปรียบเทียบสัดส่วนของผู้สูงอายุที่มีระดับความวิตกกังวลก่อนผ่าตัดใหญ่ในระดับต่างๆ ระหว่างก่อนและหลังการให้ความรู้เพื่อลดความวิตกกังวลตามแนวปฏิบัติการพยาบาลทางคลินิก พบว่า สัดส่วนของผู้สูงอายุที่มีความวิตกกังวลหลังให้ความรู้เพื่อลดความวิตกกังวลตามแนวปฏิบัติการพยาบาลทางคลินิกน้อยกว่าก่อนให้ความรู้เพื่อลดความวิตกกังวลตามแนวปฏิบัติการพยาบาลทางคลินิก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$) ดังแสดงในตารางที่ 6

ตารางที่ 6

เปรียบเทียบสัดส่วนของผู้สูงอายุที่มีระดับความวิตกกังวลก่อนผ่าตัดใหญ่ในระดับต่างๆ ระหว่างก่อนและหลังการให้ความรู้เพื่อลดความวิตกกังวลตามแนวปฏิบัติการพยาบาลทางคลินิก

ระดับความวิตกกังวล	ก่อนใช้แนวปฏิบัติ		หลังใช้แนวปฏิบัติ		p-value
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
ความวิตกกังวลระดับต่ำ	28	93.33	30	100.00	.01
ความวิตกกังวลระดับปานกลาง	2	6.67	0	0.00	
ความวิตกกังวลระดับสูง	0	0.00	0	0.00	

ส่วนที่ 3 ความพึงพอใจของผู้ป่วยสูงอายุก่อนผ่าตัดใหญ่ต่อการได้รับความรู้ตามแนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการให้ความรู้เพื่อลดความวิตกกังวลของผู้สูงอายุก่อนผ่าตัดใหญ่

ผลของการประเมินความพึงพอใจของผู้ป่วยสูงอายุก่อนผ่าตัดใหญ่ต่อการได้รับความรู้ตามแนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการให้ความรู้เพื่อลดความวิตกกังวลของผู้สูงอายุก่อนผ่าตัดใหญ่ พบว่า ผู้สูงอายุทุกคน (ร้อยละ 100) มีระดับความพึงพอใจมาก ดังแสดงในตารางที่ 7

ตารางที่ 7

ความพึงพอใจของผู้ป่วยสูงอายุก่อนผ่าตัดใหญ่ต่อการได้รับความรู้ตามแนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการให้ความรู้เพื่อลดความวิตกกังวลของผู้สูงอายุก่อนผ่าตัดใหญ่

ระดับความพึงพอใจ	จำนวน	ร้อยละ
พึงพอใจมาก	30	100.00

ส่วนที่ 4 ข้อมูลความพึงพอใจของพยาบาลห้องผ่าตัดต่อการใช้นโยบายปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการให้ความรู้เพื่อลดความวิตกกังวลของผู้สูงอายุก่อนผ่าตัดใหญ่

การประเมินความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างพยาบาลห้องผ่าตัดต่อการใช้นโยบายปฏิบัติการพยาบาลทางคลินิกสำหรับการให้ความรู้เพื่อลดความวิตกกังวลของผู้สูงอายุก่อนผ่าตัดใหญ่ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับความพึงพอใจต่อการใช้นโยบายปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการให้ความรู้เพื่อลดความวิตกกังวลของผู้สูงอายุก่อนผ่าตัดใหญ่ในระดับมาก ร้อยละ 77.78 และ ร้อยละ 22.22 พึงพอใจในระดับปานกลาง ดังแสดงในตารางที่ 8

ตารางที่ 8

ความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างพยาบาลห้องผ่าตัดต่อการใช้นโยบายปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการให้ความรู้เพื่อลดความวิตกกังวลของผู้สูงอายุก่อนผ่าตัดใหญ่ (n=9)

ระดับความพึงพอใจ	จำนวน	ร้อยละ
พึงพอใจมาก	7	77.78
พึงพอใจปานกลาง	2	22.22

การอภิปรายผล

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาประสิทธิผลของการใช้แนวปฏิบัติการพยาบาลทางคลินิกโดยใช้ขั้นตอนการประเมินผลการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกของสมาคมพยาบาล ออนทาริโอ (RNAO, 2012) เป็นแนวทางในการนำแนวปฏิบัติการพยาบาลทางคลินิกสำหรับการให้ความรู้เพื่อลดความวิตกกังวลในผู้ป่วยสูงอายุก่อนเข้ารับการผ่าตัดใหญ่ โรงพยาบาลเซียงรายประชาชนนครราชสีมาของ อูบลรัตน์ ชุ่มมะโน (2554) มาศึกษาในผู้ป่วยสูงอายุก่อนเข้ารับการผ่าตัดใหญ่ โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ ผู้ศึกษา อภิปรายผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์การศึกษา ดังนี้

คำถามการศึกษาข้อที่ 1 สัดส่วนของผู้สูงอายุที่มีระดับความวิตกกังวลก่อนผ่าตัดใหญ่ในระดับต่างๆ ระหว่างก่อนและหลังการให้ความรู้เพื่อลดความวิตกกังวลตามแนวปฏิบัติการพยาบาลทางคลินิกแตกต่างกันหรือไม่ และอย่างไร

จากผลการศึกษา พบว่า สัดส่วนของผู้สูงอายุหลังให้ความรู้เพื่อลดความวิตกกังวลตามแนวปฏิบัติการพยาบาลทางคลินิกน้อยกว่าก่อน ได้รับความรู้เพื่อลดความวิตกกังวลตามแนวปฏิบัติการพยาบาลทางคลินิก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ดังแสดงในตารางที่ 6 อธิบายได้ว่า การดำเนินการตามสาระสำคัญของแนวปฏิบัติการพยาบาลทางคลินิกที่มีการพัฒนาอย่างเป็นระบบจากหลักฐานเชิงประจักษ์ที่มีความเฉพาะเจาะจงสำหรับผู้ป่วยสูงอายุก่อนเข้ารับการผ่าตัด ทำให้พยาบาลสามารถให้ความรู้เพื่อลดความวิตกกังวลก่อนผ่าตัดของผู้ป่วยสูงอายุไปในทิศทางเดียวกัน ลดความหลากหลายของการปฏิบัติที่เกิดจากประสบการณ์และความถนัดของพยาบาล ทำให้ผู้ป่วยสูงอายุได้รับการดูแลที่ครอบคลุมที่ต่อเนื่องและมีมาตรฐานเดียวกัน เกิดผลลัพธ์ที่ดีต่อผู้ป่วยสูงอายุก่อนเข้ารับการผ่าตัดใหญ่

การให้ความรู้เพื่อลดความวิตกกังวลก่อนเข้ารับการผ่าตัดใหญ่ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับสิ่งที่ผู้ป่วยสูงอายุจะต้องเผชิญเมื่อเข้ารับการผ่าตัดใหญ่ รวมทั้งการปฏิบัติตัวอย่างถูกต้องเพื่อส่งเสริมการฟื้นฟูสภาพหลังผ่าตัด ตั้งแต่ในระยะก่อนผ่าตัด ระยะผ่าตัดและระยะหลังผ่าตัด เมื่อผู้ป่วยสูงอายุจะต้องเผชิญกับสถานการณ์ที่คุกคามที่เป็นเหตุให้เกิดความวิตกกังวล ช่วยส่งเสริมให้ผู้ป่วยสูงอายุสามารถเผชิญต่อเหตุการณ์นั้น ได้อย่างเหมาะสม โดยใช้แนวทางในการตอบสนองดังที่ได้รับข้อมูลมาอย่างถูกต้อง (White & Duncan, 2002) หากผู้ป่วยสูงอายุไม่เคยได้รับข้อมูลมาก่อน ก็จะทำให้ผู้ป่วยสูงอายุไม่สามารถเผชิญกับสถานการณ์ได้อย่างเหมาะสม เกิดความวิตกกังวลขึ้นได้ ดังนั้นเมื่อผู้ป่วยสูงอายุต้องเข้ารับการผ่าตัดใหญ่ การทำให้ผู้ป่วยสูงอายุมีจิตใจที่เข้มแข็ง มีความพร้อมทั้งด้านร่างกายและจิตใจ จะช่วยส่งเสริมให้ผู้ป่วยสูงอายุสามารถเผชิญกับสิ่งที่มาคุกคามได้อย่างเหมาะสม ทำให้สัดส่วนของ

ผู้ป่วยสูงอายุหลังให้ความรู้เพื่อลดความวิตกกังวลตามแนวปฏิบัติการพยาบาลทางคลินิกน้อยกว่าก่อน
ให้ความรู้เพื่อลดความวิตกกังวลตามแนวปฏิบัติการพยาบาลทางคลินิก

นอกจากนี้การให้ข้อมูลเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ตามวัตถุประสงค์ ต้องมีการประเมินความพร้อมและความสามารถในการรับรู้ของผู้รับข้อมูล (ประณีต ส่งวัฒนา, 2547) การศึกษาครั้งนี้จึงมีการให้ความรู้กับผู้ป่วยสูงอายุก่อนผ่าตัดใหญ่เป็นรายบุคคล โดยมีการประเมินความพร้อมและความสามารถในการรับรู้ของผู้ป่วยสูงอายุก่อนผ่าตัดใหญ่แต่ละราย เพื่อลดข้อจำกัดทางกายที่เกิดจากระบวนการชราของผู้ป่วยสูงอายุ ที่อาจมีการรับรู้ช้า การมองเห็นไม่ชัดเจนรวมทั้งการได้ยินลดลง (เกษม จันทรแก้ว, 2550) ทำให้ผู้ป่วยสูงอายุก่อนผ่าตัดใหญ่สามารถเรียนรู้ได้ดี รวมทั้งในระหว่างการให้ความรู้ยังได้เปิดโอกาสให้ผู้สูงอายุได้ซักถามสิ่งที่สงสัยข้องใจหรือเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดความวิตกกังวลอยู่ ความวิตกกังวลหรือข้อข้องใจที่มีอยู่จึงได้รับคำตอบ ทำให้ผู้ป่วยสูงอายุมีความเข้าใจเกี่ยวกับการผ่าตัดใหญ่มากขึ้นและยังเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้สูงอายุสามารถระบายความรู้สึกที่มีอยู่ ทำให้ผู้สูงอายุมีกำลังใจ สามารถลดความวิตกกังวลลงได้

การศึกษาครั้งนี้มีการใช้ภาพพลิกเป็นสื่อการสอน ซึ่งแสดงให้เห็นภาพหรือเหตุการณ์ที่ผู้ป่วยสูงอายุก่อนผ่าตัดใหญ่ต้องปฏิบัติหรือเผชิญทั้งก่อนผ่าตัด ระหว่างผ่าตัดและหลังผ่าตัดโดยภาพพลิกที่ใช้ได้ปรับให้เหมาะสมกับผู้สูงอายุ เช่น ปรับขนาดตัวหนังสือให้ใหญ่ขึ้น และมีรูปภาพชัดเจนสามารถสื่อความหมายได้ ทำให้ผู้ป่วยสูงอายุสามารถจินตนาการตามได้อย่างถูกต้อง ทั้งนี้การเลือกสื่อการสอนที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุเป็นสิ่งสำคัญในการรับรู้ เนื่องจากสื่อการสอนเป็นตัวกลางที่จะถ่ายทอดเนื้อหาหรือข้อมูลไปยังผู้ป่วยสูงอายุได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ส่งผลให้ผู้ป่วยสูงอายุก่อนผ่าตัดใหญ่มีความรู้และเข้าใจ และได้แนวทางในการปฏิบัติตัวก่อนและหลังผ่าตัดใหญ่อย่างชัดเจน ทำให้ลดความวิตกกังวลลงได้ ทำให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ และสามารถคาดเดาเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นในวันผ่าตัดได้ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านอารมณ์ ความรู้สึก ความวิตกกังวลก่อนผ่าตัดจึงลดลง ดังเช่นการศึกษาของ ลดาวัลย์ อาจหาญ (2545) ซึ่งทำการศึกษาผลของการให้ข้อมูลเตรียมความพร้อมก่อนผ่าตัดต่อความวิตกกังวลในผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัดทางหน้าท้อง พบว่ากลุ่มที่ได้รับข้อมูลเตรียมความพร้อมก่อนผ่าตัด มีค่าเฉลี่ยความวิตกกังวลต่ำกว่ากลุ่มที่ไม่ได้รับข้อมูลเตรียมความพร้อม และคล้ายคลึงกับผลการศึกษาของ วรัญญา เวียงเหล็ก (2545) ที่พบว่าผู้ป่วยที่ผ่าตัดกระดูกสันหลังมีความวิตกกังวลลดลงภายหลังได้รับความรู้ก่อนการผ่าตัด

คำถามการศึกษาข้อที่ 2 ความพึงพอใจของผู้สูงอายุก่อนผ่าตัดใหญ่หลังการได้รับความรู้ตามแนวปฏิบัติการพยาบาลทางคลินิกสำหรับการให้ความรู้เพื่อลดความวิตกกังวลในผู้ป่วยสูงอายุก่อนเข้ารับการผ่าตัดใหญ่ เป็นอย่างไร

สำหรับความพึงพอใจของผู้สูงอายุก่อนผ่าตัดใหญ่ต่อการได้รับการดูแลตามแนวปฏิบัติการพยาบาลทางคลินิก จากผลการประเมินพบว่าผู้สูงอายุทั้งหมด จำนวน 30 คน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก (7-10 คะแนน) คิดเป็น ร้อยละ 100 แสดงให้เห็นว่าการให้การดูแลตามแนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการให้ความรู้เพื่อลดความวิตกกังวลในผู้ป่วยสูงอายุก่อนเข้ารับการผ่าตัดใหญ่ ทำให้ผู้สูงอายุเกิดความพึงพอใจมากต่อการดูแลที่ได้รับ จากการสอบถามคำถามปลายเปิดเพิ่มเติม ผู้สูงอายุให้ข้อมูลว่าแนวปฏิบัตินี้เป็นแนวทางที่ดี มีประโยชน์ ทำให้ได้รู้ข้อมูลเกี่ยวกับโรคที่เป็น การรักษา การผ่าตัดที่ต้องเจอ ได้เห็นรูปห้องผ่าตัดของจริง และทราบถึงการปฏิบัติตัวที่ถูกต้องก่อนเข้ารับการผ่าตัด ตลอดจนทำให้ได้ทราบถึงข้อที่ควรปฏิบัติเพื่อส่งเสริมการฟื้นฟูสภาพหลังผ่าตัด มีคู่มือให้อ่านพร้อมนำกลับบ้านได้ด้วย สามารถนำไปปฏิบัติต่อที่บ้านได้ ทั้งนี้ความพึงพอใจยังอาจเกิดจากการใช้แนวปฏิบัติการพยาบาลทางคลินิกสำหรับการให้ความรู้เพื่อลดความวิตกกังวลในผู้ป่วยสูงอายุก่อนเข้ารับการผ่าตัดใหญ่ มีความชัดเจนและเหมาะสม พยาบาลมีการประเมินระดับความวิตกกังวลและความต้องการทราบข้อมูล ทำให้ผู้สูงอายุมีแนวทางในการปฏิบัติตัวอย่างเหมาะสม ซึ่งมีความแตกต่างจากการได้รับการดูแลที่ผ่านมา นอกจากนี้พยาบาลยังให้ความสนใจ แสดงความห่วงใยกับกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะ ทั้งในระยะก่อนผ่าตัด ระยะผ่าตัด และระยะหลังผ่าตัด ตลอดจนพยาบาลมีการสนับสนุนให้ญาติ หรือผู้ดูแล เข้ามามีส่วนร่วมในทุกๆระยะ มีการแสดงความชื่นชม และให้กำลังใจกับกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ เพื่อสร้างแรงจูงใจให้มีการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง ทำให้กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุเกิดความรู้สึกที่ดีต่อการได้รับการดูแล ทำให้มีความพึงพอใจต่อการได้รับการดูแล สอดคล้องกับการศึกษาของ พรทิพย์ สุภมณี, อุมภาพร ลัญจิกวิบูลย์, วิไลพรรณ สมบุญคนนท์, และ กิติรัตน์ เตชะไตรศักดิ์ (2553) ที่ศึกษาประสิทธิผลของการเยี่ยมเพื่อให้ความรู้ก่อนผ่าตัดต่อระดับความวิตกกังวล และความพึงพอใจของผู้ป่วยที่มารับการผ่าตัดใหญ่ทางนรีเวชกรรม โรงพยาบาลศิริราช ผลการศึกษาพบว่าผู้ป่วยที่ได้รับการเยี่ยมก่อนผ่าตัด มีคะแนนเฉลี่ยของความพึงพอใจ อยู่ในระดับมาก

คำถามการศึกษาข้อที่ 3 ความพึงพอใจของพยาบาลต่อการใช้นโยบายปฏิบัติการพยาบาลทางคลินิกสำหรับการให้ความรู้เพื่อลดความวิตกกังวลในผู้ป่วยสูงอายุก่อนเข้ารับการผ่าตัดใหญ่ เป็นอย่างไร

ความพึงพอใจของพยาบาลต่อการใช้นโยบายปฏิบัติการพยาบาลทางคลินิกสำหรับการให้ความรู้เพื่อลดความวิตกกังวลในผู้ป่วยสูงอายุก่อนเข้ารับการผ่าตัดใหญ่ โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ ซึ่งเป็นการประเมินกลุ่มตัวอย่างที่เป็นพยาบาล หน่วยผ่าตัดและพักฟื้นสูติศาสตร์และนรีเวชวิทยา

โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ จำนวน 9 คน ต่อการที่ได้นำแนวปฏิบัติ ไปใช้ในการให้การดูแล ผู้สูงอายุหลังผ่าตัดใหญ่ ผลการประเมินความพึงพอใจ กลุ่มตัวอย่างมีระดับความพึงพอใจต่อการใช้นิ เวศปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการให้ความรู้เพื่อลดความวิตกกังวลของผู้สูงอายุก่อนผ่าตัดใหญ่ใน ระดับมาก ร้อยละ 77.78 และ ร้อยละ 22.22 พึงพอใจในระดับปานกลาง ซึ่งพยาบาลได้ให้ความเห็น จากการสอบถามโดยคำถามปลายเปิดเพิ่มเติมว่า การใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการให้ความรู้ เพื่อลดความวิตกกังวลในผู้ป่วยสูงอายุก่อนเข้ารับการผ่าตัดใหญ่ ทำให้มีแนวทางในการปฏิบัติร่วมกัน มีทิศทางเดียวกัน มีความชัดเจนทั้งในส่วนของการประเมินความวิตกกังวลก่อนผ่าตัดของผู้ป่วย สูงอายุ ทำให้พยาบาลมีความมั่นใจในการใช้แนวปฏิบัตินี้กับผู้ป่วยสูงอายุก่อนผ่าตัดใหญ่มากยิ่งขึ้น ทำให้การดูแลผู้ป่วยก่อนเข้ารับการผ่าตัดใหญ่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เนื่องจากมีความครอบคลุมใน การดูแลผู้ป่วยสูงอายุ ตั้งแต่ระยะก่อนผ่าตัด ระยะผ่าตัดและระยะหลังผ่าตัด ตลอดจนมีคู่มือแนวปฏิบัติ ในการให้ความรู้เพื่อลดความวิตกกังวลของพยาบาล และคู่มือให้กับผู้สูงอายุ ทำให้มีความง่ายและ สะดวกในการนำไปใช้ สามารถประหยัดและลดต้นทุนทั้งด้านกำลังคน เวลา และงบประมาณ หาก นำไปใช้ต่อเนื่องในหน่วยงานจะช่วยให้มีแนวทางที่ชัดเจนให้กับพยาบาลในการดูแลผู้ป่วยสูงอายุ ก่อนเข้ารับการผ่าตัดใหญ่

นอกจากนี้แนวปฏิบัติทางคลินิكدังกล่าวสามารถช่วยพัฒนาความรู้ และทักษะต่างๆ ในเรื่อง ของการดูแลผู้ป่วยสูงอายุก่อนเข้ารับการผ่าตัดใหญ่ให้กับพยาบาล อีกทั้งมีการปรึกษาหาแนว ทางแก้ไขปัญหาร่วมกันในทีมพยาบาล การนิเทศรายบุคคลและตรวจสอบข้อมูลย้อนกลับ การติดตาม ผลการดำเนินงาน การจัดทำบอร์ดสรุปผลงาน ตลอดจนการใช้กลยุทธ์ในการสร้างแรงจูงใจ โดยการ กล่าวชมเชยและให้กำลังใจ มีการชื่นชมพยาบาล เพื่อให้พยาบาลในหอผู้ป่วยได้เห็นตัวแบบที่ดีใน การปฏิบัติพฤติกรรมที่ถูกต้อง มีการสร้างสัมพันธภาพที่ดีต่อกันในการร่วมมือกันปฏิบัติงาน โดยการ ให้พยาบาลทุกคนตั้งเป้าหมายในการดูแลผู้ป่วยสูงอายุก่อนเข้ารับการผ่าตัด สร้างความเป็นกันเอง มีการรับฟังปัญหา อุปสรรคต่างๆ เปิดโอกาสให้พยาบาลได้แสดงความคิดเห็น และแก้ไขปัญหา ร่วมกัน เพื่อส่งเสริมการปฏิบัติตามแนวปฏิบัติทางคลินิกให้กับพยาบาลอย่างยั่งยืน ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็น กลยุทธ์สำคัญในการส่งเสริมการดำเนินการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิก ทำให้พยาบาลมีความมั่นใจ และ กล้าตัดสินใจที่จะใช้ความรู้ ทักษะต่างๆ นำมาสอนให้กับผู้ป่วยสูงอายุก่อนเข้ารับการผ่าตัดใหญ่ ตาม เหตุผลดังที่กล่าวมาแล้ว จึงทำให้พยาบาลมีความพึงพอใจต่อการใช้นิ เวศปฏิบัติในระดับมาก

อย่างไรก็ตามแม้การศึกษาครั้งนี้จะพบว่าการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกจะช่วยให้ลดความวิตก กังวลก่อนเข้ารับการผ่าตัดในผู้ป่วยสูงอายุได้ ผู้สูงอายุและพยาบาลมีความพึงพอใจระดับมาก แต่ใน

การศึกษาครั้งนี้ พยาบาลได้ให้ความเห็นจากการสอบถามโดยคำถามปลายเปิดเพิ่มเติมว่า ยังพบอุปสรรคในด้านการให้ความรู้ในแต่ละครั้ง มีระยะเวลานานและอยู่นอกเหนือเวลาในการปฏิบัติงาน นอกจากนี้ พยาบาลยังมีภาระงานในการดูแลผู้ป่วยส่วนอื่น ซึ่งทำให้ไม่มีเวลาเพียงพอต่อการให้ความรู้ผู้ป่วยสูงอายุ เพราะต้องใช้ระยะเวลาในการอธิบายให้ผู้ป่วยสูงอายุเข้าใจและสามารถนำไปใช้ได้

ผลการศึกษา สรุปได้ว่า การนำแนวปฏิบัติการพยาบาลทางคลินิกสำหรับการให้ความรู้เพื่อลดความวิตกกังวลในผู้ป่วยสูงอายุก่อนเข้ารับการผ่าตัดใหญ่ โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ ทำให้ผู้ป่วยสูงอายุก่อนเข้ารับการผ่าตัดใหญ่ สามารถควบคุมระดับความวิตกกังวลของตนเองได้ดีขึ้น ผู้สูงอายุก่อนเข้ารับการผ่าตัดใหญ่ มีความพึงพอใจต่อการได้รับการดูแล และพยาบาลมีความพึงพอใจต่อการใช้นโยบายปฏิบัติการสำหรับการให้ความรู้เพื่อลดความวิตกกังวลในผู้ป่วยสูงอายุก่อนเข้ารับการผ่าตัดใหญ่ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสำเร็จในการนำแนวปฏิบัติการสำหรับการให้ความรู้เพื่อลดความวิตกกังวลในผู้ป่วยสูงอายุก่อนเข้ารับการผ่าตัดใหญ่ไปใช้ในหน่วยงาน เพื่อเพิ่มความสามารถในการควบคุมระดับความวิตกกังวลของผู้ป่วยสูงอายุก่อนเข้ารับการผ่าตัดใหญ่ และเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการให้การดูแลผู้ป่วยสูงอายุก่อนเข้ารับผ่าตัดใหญ่มากขึ้น ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพในการให้บริการต่อไป

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved